(قواعد كتابت)

يعنى

تصنيف واملا قاعده‌لرين بيان قيلغوچى بو بر يانكا فن دركه بر صاحب الفنون مطالعه قيلوب مفهومنه توشونسه افادهٔ شفاهيه‌ده وافادهٔ تحريريه‌ده خطادان صاقلانا بلور ❀

اوّل مرتبه‌ده غايت موجز ومختصر تصنيف قيلنمش بولسه‌ده اميد دركه ايكنچى مرتبه طبع قيلنسه تفصيل وتكميل قيلنور شايد ❀

❀ محرره عبد القيوم الناصرى ❀

جميع حقوقى فقط اوزيمه راجعدر
وكذلك باشقه مصنفلاريم حقنده‌ده بو شرط اجرا قيلنه‌در ❀

بو كتابنڭ باصمه‌سنه رخصت بيرلدى سانكت پيطربورخده
٧ نچى سينتابرده ١٨٩٢ نچى يلده *

بو كتاب باصمه اولنمشدر قزان اونيويرسيتيتى‌نڭ طبع خانه‌سنده
❀ ١٨٩٢ نچى يلده ❀

صحيفه‌لريز
t.me/sehifeleribiz
www.g2kzn.org/sehife
u.u8686@gmail.com

20 .0 r.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حامداً لله ومصليا على نبيه وعلى آله واصحابه المنا دیین با آدابه (وبعد) معلوم اولاکه هر بر تلده کتابت ویازو دیکان نرسه حرفلرننك بر بری بلان قوشولوندان حاصل بولغان کلمه‌لر وعبارتلردر واکر مصدریت معناسین اعتبار قیلونسه حرفلرنی بر برینه قوشوب قلم واسطه‌سی بلان اول کلمه‌لرنی کاغز اوستنه کیتورمکدن عبارتدر ــ مدنیتلی هر بر آدم ننك ایکی تورلو تلی بولوب برسی آناسندان سوت ایمکان مدتده اوکرانکان تلیدر ــ ایکنچیسی دخی بر اوستادقه تعلیم کابیرلکاچ علم وفن لغتلری بلان آچولغان تلدر ــ اما سوت تلنده برننك اشمزیوق چونکه بوقدریسی آناسی ننك شأنیدر وآتاسی طرفندان بر غفلتدر ــ ایمدی شونکار بناءً زمانه بالالاری الفاظ والقاب ننك حکمتندن محروم قالمشلاردر چونکه تللری علم وفن تلی بلان آچولماقدان معذورلردر اولوغلاری علمدن لذت آلماغان بواسه بالالاری نی بلسون الویل ثم الویل ــ ایمدی مخاطبات شفاهیه‌ده ومخاطبات قلمیه‌ده نیند این ماده‌ده ونی کیفیتده ایتولمك ویازلمق تیوش بولغان فقره‌لر بلان اوزنك ننك مرادنکنی مخاطبنکا بلدرمك وفهملاتمك خصوصنده رعایه‌سی لازم بولغان قاعده واصول اوزه افاده قیلوشمق ودخی کتابتده نی کیفیتده ونی روشلی یازلسه مقبول وملایم بولاچق آنی رعایه قیلمق غایت ضروراش در ــ بس عبارتنکده نقصانات بولوب مخاطبنك ننك قولاغنه مکروه ونا ملایم ایشتولوردای نرسه‌لردن احتیاط قیلوب مقبول وملایم کلمه‌لرنی استعمال قیلمق علم بدیع حسبنچه ضرورنرسه‌لردر ــ بس بو بر یانکافندرکه افادهٔ شفاهیه‌ده وافادهٔ تحریریه‌ده

تلنکنی وقلمنکنی خطادان صاقلارکه بوفن نی اصول کتابت تسمیه قیلنور ـ اوشبو رساله برنیچه ماده‌دن عبارتدر *

عبارت

عبارت دیرلر تل‌گا کیتورماسدن اوّل برنرسه‌نی کونکلدن فکر ایتوب بعده تل‌گا کیتورمکدر بس ذهندن برنرسه‌نی اویلاب مخاطبنکا بیان قیلونی افادهٔ شفاهیه آطالادر وبرنرسه‌نی ذهندن فکرلب بعده قلم‌گا کیترونی افادهٔ تحریریه تسمیه قیلنه‌در خصوصا ذهنده اویلاغان فکرنی قلم‌گا کیتورکانده عرب لفظی استعمال قیلماقچی بولسانك اول لفظ ننك معنای حقیقی سین ازلب مجازی ولازمی معنالارین استعمال قیلما تاکه مخاطبنك یاکه تحریرنکنی اوقوغان کشی شبهه‌ده قالماسون ـ اما ذهنده وقلمده عبارت ترتیب قیلمق سهل اش توکلدر ـ بعض وقتده برسطر یازونی یازغانده برار ساعت اویلاب تورولادرکه مقبول خواص وفهم عوام‌غه موافق بولسون *

مکتوب

ایکسی ایکی مملکت‌ده بولغوچی ایکی آدم آراسنده جاری بولغان مخابرات وتبلیغات‌قه متعلق برافادهٔ تحریریه‌درکه تلمزده مطلقا خط تسمیه قیلنور اما مکتوب یبارکوچی ویبارلمش کمسنه‌لرننك درجه‌سنه کوره تورلو اسملری هم بولمق ممکن مثلا: امرنامه ـ عریضه ـ شقه ـ نمیقه ـ نامه ـ ورقه وغیرلری *

تذکره

ایکسی برمملکتده تورغوچیلار آراسنداغی افادهٔ تحریریه‌ننك اسیدر بودخی مکتوب لفظی شیکللی یبارکوچی ویبارلمش کمسنه‌لرننك درجه‌سنه قاراب تورلو صفت بلان موصوف بولورلار *

خطا وصواب

مثلا بزننك تلمزگا کرکان عرب وفارسی لفظلاری جمع ایکان تلمزده مفرد منزلنده استعمال قیلنه‌در: اولیالار علمالار دیب ادات جمعنی (لار) دیب اوزمزدن الحاق قیلامز مثلا علمالار مجلسنه دیب ایتاسی یرده علما مجلسنه دیب ایتورکا طبیعت روا کورمیدر چونکه موندا این کلمه‌لر تمام طبعا اوزسوزمزکا منقلب بولوب بتکاندرـ ایمدی بوکلمه جمع صیغه‌سی اوزه دردیب اوزمزننك ادات جمعمزنی طرح قیلوب

علما مجلسنه‌دیب یازمق خطادر - انبیالار ایاسی یل‌دین توغمش ایردیادیب بر کتابده علم زماننددان بیرلی یازلا کیلکاندر - وکذلك خلایقلار کلمه‌سی همان استعمالده‌در - دخی اوّلا اوز تلنکده‌کی الفاظنی تیکشرمای توروب غیر تلدن سوز استعاره قیلمقنی خطاغه حمل قیلنه‌در خواه افادهٔ شفاهیه‌ده خواه افادهٔ تحریریه‌ده بولسون موندان صاقلانمق تیوش زیرا که تابونمق لفظین استعمال قیلودان عبادت قیلمق دیکان سوزنی استعمال قیلنسه منك مرتبه آرتوق بولور ایدی چونکه لهجهٔ عثمانیه‌ده: طاپنمق وتنیون کبی بته طاپمق - کیلمشدر *

اضافهٔ فارسیه

دخی تلمزده کاها فارسی اضافه مستعمل بولمق جهتندن اضافهٔ فارسیه بعدنده تلمزکا مخصوص بولغوچی ادات جمع مزنی از دیاد قیلوب بندهٔ خدالار دیب ایتولماس دخی میوه‌های سرخ‌لر دیب ایتولماس دخی صفتنه اضافه قیلنمش عرب کلمه‌لری استعمال قیلنغانده‌ده جمع علامتی بولغوچی (لار) حرفن الحاق قیلوب حیوانات وحشیه‌لر دیب ایتولماس ویازولماس بس موندایں تکلفلرکا چومغانچه: خدا بنده‌لری - قزل میوه‌لر - وحشی حیوانلار دیما کمز آرتوقدر وفصاحت‌کا قریبدر

ادات جمع

وجمع علامتی - تلمزده ادات جمع ایکی تورلو بولوب الفاظ تاتاریه‌نڭ مخارجنه قاراب اسملرده وفعللرده علی السویه افادهٔ تحریریه‌ده رعایه قیلنلچق شیلردر مثلا اسملرده تفخیم وقالون ایتوله تورغان کلمه‌لرده لار - ترقیق ونچکه تلفظ قیلنه تورغان کلمه‌لرده لر دیب تلفظ قیلمق ویازمق تیوش لا بالعکس مثلا: قول‌لار - آیاق‌لار - کوزلر - یوزلر کبك - چونکه قالوندان نچکه‌کا یاکه نچکه‌دن قالون‌غه تلفظ قیلمق اوّلا تلفظ‌غه آور ثانیا ایشتورکا ناملایم کیله‌در بس قول‌لر آیاق‌لر - یاکه کوزلار یوزلار دیب ایتولماس ویازولماس - ودخی فعللرده کذلك قالون تلفظ قیلنه تورغان کلمه‌لرده مثلا ماضی وحال وفعل مضارعده غایب صیغه‌لارنده: باردیلار - بارالار - بارورلار کبك - ینه نچکه تلفظ قیلنغوچی کلمه‌لرده: فعل ماضی وحال ومضارع‌نڭ غایب صیغه‌لارنده: کیلدیلر - کیله‌لر - کیلورلر کبك لا بالعکس - وکذلك ماضی‌نڭ جمع متکلم‌لرنده جوان وقالون تلفظ قیلنه تورغان فعللرده جمع علامتی ق - یوموشاق ونچکه ایتوله تورغان کلمه‌لرده جمع علامتی ك حرفی کیله‌در مثلا: باردق - یازدق اوخشاشلی - ودخی کیلدك - بیردك اوخشاشلی -

حتی بو تفرقه مصدرلارنك انوق معلوم در: بارمق – کیلمك شیکللی – وینه کیلدی کیتدی دیکان کلمه‌لرده کتدی کلدی کتوردی دیب یازمق غلط فاحش در – چونکه بزلر تاتارلار کیلدی کیتدی دیب صرف کسره بلان سویلاشه‌مز – وکذلك نیچه وکیراك دیکان کلمه‌لرده خالص کسره بلان ایته‌مز: کراك – نچه – نچوك یازمق خطادر – ینه بو زمان یازوچیلاری‌ننك خطاء فاحشلرندندر که بولدی اورننه اولدی یازالار تلمزده اولدی اولورکبك کلمه‌لر یوقدر – وکذلك بار اورننه وار – بیردی اورننه ویردی یازمقلاری صرف خطادر – بس معلومدر که بزلر تاتارمز مخرجکا محتاج توکل‌لرمز مگر الفاظ والقاب بابنده محتاجلارمز – اوزمزکا کیراك سوزلرنی تابساق عربدن آلامز تابساق فارسی دان آلامز تابساق توروکدن آلامز لکن اوز تلمزننك نحو قاعده‌سنه صالامز اوزمزکا یناراق نحومز بار – مثلا بیك مشهور علما واولیا وخلایق دیکان کلمه‌لر عربدن آلونوب اوزلری جمع صیغه‌سی اوزه بولسه‌لارده آنکار قناعت قیلمایمز اداتِ جمع اوز تلمزدن الحاق قیلامز مثلا دعوتنامه‌لرده: اوتنه‌در نصیب بولسه فلان فلان علمالر مجلسنه کرم قیله اقنکزنی دیب یازالار که بوبرده خطا توکلدر مگر بوکلمه تمام اوز تلمزدن بولغان بر کلمه منزلنه توشکاندر – ظن قیلنماسون که بیله یازمق خطادر – اما آننك طبیعتی شولای تقاضا قیلادر (بو سوزلریمه قناعت قیلماغان کشی اوزقاتیمه رحیم ایتسون) اما اوشبو آقتوق سوزم حقنده یازسام ینه برار بیت سوز بولور ایدی ذکی آدم اوزی ده فهم ایتار *

وصف ترکیبی

وصف ترکیبی دیکانمز ایکی کلمه‌دن مرکب بر صفت دیمکدر – اما اوشبو وصف ترکیبی دیکانمزنی بیان قیلماسدان مقدم بر معارضه کیتورایك که اصول کتابت دیکان بر کتابده مذکوردر که: «کلمهٔ اولی‌ننك حرف اخیری وکلمهٔ ثانیه‌ننك حرف اوّلی متصل یازیلان حرفلاردن اولورسه کلمتین لفظ واحد مثاللو یکدیکره متصل یازیلور وکلمتین (وحرفین؟) حروف متصله‌دن ایسه آیرو آیرو کتابت اولنور مثلا: جوهر کرانقیمت» مذکور کتاب‌ننك اوشبو سوزندن کورنه‌در که اول مثال ایتوب کیتورکان وصف ترکیبی‌سی کلمات ترکیه‌دن توکلدر مگر فارسی تلندن آلنمش وصف ترکیبی در ترك تلنه کرکاندن صونك ده حاله قدیمه‌سی اوزه قالمشدر چونکه فارسی تلی اوزینه باشقه بر تلدر قاعده‌سی هم اوزینه باشقه‌در ترك وتاتار تلمزنی آنکار قیاس قیلوب بولمایدر ایمدی وصف ترکیبی ترکی دن یا که وصف ترکیبی تاتاری دان مونی تفتیش قیلساق اوّلا تاتارچه مثلا قزلطشلی

قز دیکان سوزنی کتاب یازلسه بر جاهل آدم مونی نیچوك دیب اوقورغه‌ده بلماس: الفاظ دختر معناسین اراده قیلوب لطشلی دیکان سوزننك معناسین تابالماس - بر ترکیه‌دن بیله بر وصف ترکیبی فرض قیلساق اول دخی مونکار قیاس قیلنور - بر ناقص العلم آدم اوچون فارسی وصف ترکیبی نی ده توتوش یازلسه معقول توکلدر چونکه فرض قیلدق جوهر گرانقیمت دیکان سوزنی بر فن کورماکان کشی کورسه جوهر دیکان سوزنی بلور - گرا دیکان سوزینه اورون تابماس - نقیمت دیکان سوزننك دخی معناسین بلماس - بوقدر مشقت‌لرکا دوچار بولغونچه جوهر گران قیمت یازلسه یخشی راق توکلمی - هرنی - عندمزده آیروم یازمق اولی‌در: قزل طشلی کتاب - اوزون صابلی پچاق - کموش صابلی پکی - ایری بیزا کلی ادرس یازمق تیوش دخی ده فارسی وصف ترکیبی کذلك: جوهر گران قیمت - جوهر ذی قیمت جوهر شناس آدم یازماق تیوش یعنی منفصلا یازلمق اولی‌در. ایمدی مونده آرتوق تفصیل حاجت توکل - اما اول افندی اویلامیچه راق اینه‌در هر کمنی اوزنك کبك کامل دیب ایسابلارکا یاراماس - دخی صفة موصوف هم اوشبو قبیلدندر خواه حروف متصله‌دن خواه حروف منفصله دان بولسون آیروم یازولور مثلا: کلام بلیغ - رجل شجیع یعنی بلاغتلی کلام - بهادر آدم دیکان کبك - اما ای اوغل ترکیب توصیفی یاکه وصف ترکیبی دیکان سوزننك معناسین فهم ایندنك میکان - ایمدی بلکل که وصف ترکیبی دیرلرکه مذکور بولدی *

تذکیر وتأنیث

تلمزده تذکیر وتأنیث واقعا یوق بولسه‌ده مؤنث حقیقی غه صفت ایتوب کیتورلکان کلمه مؤنث صیغه‌سی اوزه یازولور مثلا: خاتون معظمه - عالمه خاتون - عفیفه خاتون دیکان کبك - اما آخرنده آ حرفی بولغان تاتارچه لفظ غه صفت ایتوب عرب کلمه‌سی کیتورلسه مؤنث کلمه کیتورمك جایز مثلا طاقطاءٔ طویله - ترته‌ٔ قصیره دیب ایتماکمز جایزدر - نتاکه آزیه‌ٔ وسطی وافریقاءٔ جنوبیه ایتولور *

اضافه‌ٔ فارسی وتاتاری

مضاف مضاف الیه تلمزده کاها فارسیچه هم مستعملدر کتابلارده مثلا: کلام خدا - بنده‌ٔ خدا - عدالت ملوك وغیرلری - بس یاط تلدن آلونغان کلمه‌لر همه‌سی بیله آیروم یازولور - اما تاتار تلمزده اضافه ایکی تورلودرکه تلمزده بعض اضافه‌لر بارلفظنده مضاف الیه اعرابی ظاهر بولمایدر وکاها مضاف الیه اعرابی لفظا ذکر قیلنه‌در سببی تل ننك نزاکتنه مطلع زکیلرکا معلومدر اما قایسی قسمندن بولسه‌ده

مضاف مضاف الیه آیروم یازولور مثلا: آروش اونی - ایمن یافراغی - صارق
نیریسی - الفاظ تاتاریه‌دن اضافهٔ فارسی ممتنع در مثلا: آیاق اوستال - ایشك
سرای دیب یازلماس - وکذلك بر لفظ تاتار بر لفظ عرب دن یاکه بر لفظ فارسی دان
اضافه هم ممتنع در مثلا: قولاق انسان - طرناق آرسلان دیب یازولماس - ایمدی
موندان آرتوق تفصیل کیراك بولسه نحو رساله‌مدن قارارسن *

﴿ ادات سلب ﴾

یعنی نفی حرفی تلمزده بار وبعض ماده‌ده عربدن وبعض ماده‌ده فارسی دان آلوب
استعمال قیلنه‌در - اوز تلمزده موجود حرف نفی‌لر اوشبولاردر: یوق - توکل -
سز - دخی عربدن: لا - غیر - وفارسی دان: نه - بی حرفلری مستعملدر - اما
اوشبو ادات نفی‌لرننك اورننه کوره استعمال قیلا بلمك لازمدر: یوق لفظی عربچه
لا معناسنده - توکل معناسی عربچه لیس معناسنده مستعملدر - دخی سز دیکان
حرف نفی‌مز عربچه بلا مقامنده مستعملدر مثلا: عذرسز دیکان سوزمزنی عربچه
ایتسك بلا عذر چقار - قولسز - آیاقسز - کوزسز هم اوشبو قبیلدن - اوشبو
سز حرفی متصلا یازولور یعنی آیاق‌سز - قول‌سز - یول‌سز خطادر - وکذلك
توکل حرفی متصلا یازلمق خطادر مثلا: بای‌توکل دیاسی اورونده بایتوکل یازلماس •
دخی‌ده فقط اوز عبارتمزده دکل یازمق خطادر - اما ایکنچی جهتدن استعمال
قیلنولاربن نحوده بیان قیلنور - لا حرفی ب بلان قوشولوب‌ده ویالغوزغنه‌ده
مستعملدر: بلا عذر - بلا توبه - لایعقل - لا یبالی دیکان کلمه‌لر کبك - غیر
کلمه‌سی کذلك نفی مقامنده ب حرفی بلان قوشولوب مستعملدر - بغیر حق -
بغیر رضا - بغیر سؤال کلمه‌لری کبك - دخی فارسی دان مأخوذ نا حرفی - حرف
سلب منزلنده مثلا: نا معقول - نا مشروع - نا محرم - نادان کلمه‌لری اوخشاشلی -
ینه فارسی دان مأخوذ تلمزده بی حرفی باردر: بی‌چاره - بی‌عقل - بی‌کار دیکان
کبك سوزلر *

﴿ کنایات ﴾

اوشبو کنایه‌لر کوبراك توروك کتابلارنده استعمال قیلنه‌در مثلا: مشار الیه -
مومی الیه - مذکور - مرقوم دیکان کبك کلمه‌لردر اما مذکور لفظی تلمزده کوب
مستعملدر • مشار الیه دیکان سوز ذکر قیلنسه اولوغ درجه‌ده بولغوچی آدم مراد
بولور - مومی الیه دیب اشاره قیلنه‌در آندان ادون راك درجه ایاسی اراده
قیلنور - مرقوم لفظی عموما اول قدر معتبر بولماغان آدملر حقنده ایتولور

مذبور کذلك تویان درجه‌ده بولغوچی طائفه‌حقنده مستعملدر - اما مذکور لفظی مطلقا یوقاریده ذکر قیلنمش نرسه حقنده ایتولور - تنبیه - اکرده یازلمش عبارتلرننك ابتداسنده برکشیننك اسمی ذکرقیلنوب برار جمله‌دن صونك باشقه براسم تحریر قیلونسه کلام‌ننك سوروشی اقتضاسنچه مشار الیه یاکه مرقوم دیب کنایه قیلمق کیراك ایکان لکن مرجع ایکی بولمق جهتندن قایسی ایکانی مبهم بولوب، تعیین اوچون مشار الیه فلان یاکه مذکور فلان یاکه مرقوم فلان دیب اسمی هم ذکر قیلنور *

ذات

ذات دیب ایتوله‌در اولوغ وکچك مرتبه‌ایاسی ومعتبر آدملر مرادبولور - کمسه وکمسنه دیب ذکرقیلونسه لا علی التعیین آدملردن بر آدم مراد بولور مذکرکا مؤنث کامساویدر - اکر شخص دیب ذکرقیلونسه صاحب قبایح یاکه ادنی طائفه‌دن بولغان آدم اراده قیلینور - فلان اسملی آدم - فلان اسملی کمسنه - فلان اسملی آدم دیب اعتبارسز آدملر حقنده کنایه قیلنور *

نفر

کتابلارده ومکالمه‌لرده نفر دیکان کلمه ذکر قیلنه‌در اما اصلده نفردن عسکر مراد بولور لکن قرینه‌بلان نفر لفظی مطلقا آدملرننك مخصوص صنفلاری حقنده ذکر قیلنور مثلا: بش نفر سوداکار - اوچ نفر شاکرد - ایکی نفر طبیب دیب سویلاشورلر ویازارلار *

باش - دانه

باش یاکه عربچه رأس دیب سویلاشورلر حیوانات اهلیه حقنده کوبراك مستعملدر مثلا: بر باش آط - ایکی باش صغر - بش باش صارق - وبال قورطی حقنده یوطلارین ذکرقیلوب آلتی باش اومارطادیرلر - اما قوشلار جمله‌سندن: بر دانه طاوق - بش دانه اورداك دیرلر - وکذلك مأکولاتدن ایکی دانه آلما - وعدد لفظی ننك استعمالی کذلك دانه لفظی کبکدر - اما تلمزده دانه لفظی عزیز الوجود بولغان نرسه حقنده مستعمل کورنه‌در - ایکی دانه آلماس - بش دانه مرجان - وکذلك اون دانه کتاب - ودخی ایتورلر که: آننك باری بر دانه اوغلی بار *

طائفه

طائفه جماعت معناسنده وجماعتدن بر جنسی مراد بولغان وقتده اضافه بلان: ایرلر طائفه‌سی ـ خاتونلار طائفه‌سی دیب تعیین قیلنور ودخی گروه کذلك بر نور کوم خلقدان عبارتدر ـ کاها بولورکه تکرار قیلوب گروه گروه عسکر دیرلر غایت کوبلکدن عبارتدر ـ وبر صنفدن بولغان خلق‌ننك تجمعندن عبارتدر مثلا *

قطعه

قطعه لفظی غالبا انواع معادندن ـ وآغاچدان ـ وسویاکدن ـ وتاشدان معمول نرسه‌لر حقنده ایتولور: بر قطعه ملتوق ـ بش قطعه آربا ـ ایکی قطعه چانا ـ دخی ده جیردن بر مقدارنی هم قطعه بلان تعبیر قیلنور ـ آننك بر قطعه باقچه‌سی بار ـ آزیه قطعه‌سی ـ یر یوزی‌ننك بش قطعه‌سی ـ بر قطعه یرمز بار سکز پوداوکا آرش کرادر ـ اما یرننك مقدارین بیان قیلغوچی کلمه‌لر یرینه وایالتنه قاراب تورلو اسمی باردر: ایکی ایمانا یری ـ یاریم بش ـ بر کیشارلك ـ ینه یر حقنده تاتار لفظی کیساك دیکان سوز بعینه قطعه مقامنده مستعملدر ـ دخی قطعه معناسنده پاره لفظی هم مستعملدر *

قبضه

قبضه تونام معناسنده ـ تلمز ده صاب معناسنده‌ده مستعملدر پچاق قبضه‌سی پچاق صابی معناسنده ـ پچاق ـ قلچ ـ بالطه کبك آلات جارحه‌ده استعمال قیلمق نیوش مثلا: بر قبضه خنجر ـ بش قبضه پچاق ـ اوچ قبضه قلچ دیمکدر دخی قبضه تونام واوچ معناسنده بولوب: بر قبضه چچك ـ بش اوچ بوغدای دیرلر • اخطار ـ یوقاریده مذکور کنایه‌لر وممیزلردن قطع نظر: بر آدم ـ اوچ قلچ ـ سکز طاوق دیب یازارغه ممکن بولسه‌ده اولی وافصح بولغانی بیله کیراك دیمکدر *

انشا

انشا یاراتمق وخلق ایتمك ـ تعمیر قیلمق ـ شعر ایتمك معنالارنده بولوب اوشبو اورونده توزاتمك وتعمیر قیلمق معناسنده‌در لکن بر بر ینه عطف بلان انشا وتعمیر قیلمق دیب استعمال قیلنسه اولی‌در ـ انشا وتعمیر قیلنمش مدرسه دیرلر ـ ینه کوپرلر وتیمور یوللار انشا وتعمیر قیلندی دیرلر ـ اما رأسا یانکادان اشلانسه بنا وتعمیر قیلنمش مدرسه ـ یورط ـ مسجد وغیرلر

فسخ

فسخ ایتمك وبوزمق کلمه‌لری مرکب وکوب اجزادن جمع قیلونمش شیلرنی متفرق الأجزا قیلمق‌ده مستعمل‌در: ایسکی یورطمزنی فسخ قیلوب ویوزوب یانکا یورط تورغوزدق ـ دخی نکاح ـ بیع ـ وشرا حقنده هم فسخ لفظی استعمال قیلنه‌در ـ دخی بو فسخ لفظی اونوتمق معناسنده

شفا والتیام

کتاب تلنده اوشبو لفظلارننك استعمالی بیله‌در: که شفا ایچده‌کی آورولار حقنده ـ التیام خارجده‌کی آورولار حقنده مستعمل‌در مثلا: فلان وقتدان بیرلی فلان آدم کوکراك آوروی بلان مبتلا ایدی بوکونلرده شفا تابقان ایمش ـ ینه: اوتکان صوغوشده مجروح بولغان آدملر علاج خانه‌ده دوا قیلنوب التیام تابمشلار در ـ دیب ایتورسن ـ لابالعکس ـ نتاکه اوز تلمزده ایچده‌کی آورو حقنده تریلدی ـ وهم جراحت حقنده توزالدی دیب سویلاشه‌من

جنازه ـ میت

جنازه ومیت لفظلاری مطلقا وفات بولغان آدمننك جانسز تنی مراد بولوب مستعمل‌در مثلا: کیچه وفات بولغان فلان آدمننك جنازه‌سن بوکون چقاردیلار دیرلر تذکیر تأنیث برابر در ـ لاشه واولاکسه دیرلر قرلارده وچوقورلارده اولوب یاتا تورغان حیوانننك جانسز تنی مراد در ـ بالعکس استعمال قیلو جایز توکل‌در *

جرأت ـ جسارت

بر عریضه یاکه براسنده تحریر ایتکانده عبارت آراسنده یاکه تحریرننك آخرندان: ذات شریفلرنکزنی بی‌مازا قیلماغه جرأت قیلندی دیکان عبارت تواضع لقه مناسب بولماغانلق جهتندن بو اورونده جسارت لفظی استعمال قیلنسه اولی‌در *

تشریف ـ عزیمت

بر کمسنه‌ننك بر یرکا کیتکانن یاکه کیتاچکن بیان قیلغانده تعظیما تشریف لفظی مستعمل بولسه‌ده باراسی یری مقام مبارك بولغان تقدیرده عزیمت استعمال

قیلمق اولی در: فلان کمسه مکهٔ مکرمه‌کا عزیمت قیلدی ـ وبارغوچی آدم‌ننک منزلننه‌کوره تشریف قیلدی یاکه تشریف بیوردی دیرلر ـ امایرمزده‌اوشبو تشریف لفظی‌نی هیچ براورونسز استعمال قیلالار ـ وعلما طائفه‌سی مونکار هیچ بر اعتبار قیلمایلار ـ نتاکه دعوت ورقه‌لرنده :

انشاءُ الله الرحمن

التماس قیلادر فلان فلان لطف وکرم ایدب عقد نکاح مجلسنه تشریف قدم بیورماقنکزنی الخ ـ بس بوسوزنی تفتیش قیلساق اوّلاتشریف تفعیل بابندان شرّف اولوغ ایندی واولوغلادی معناسنده ـ دخی یوقاری کوتاردی معناسنده‌در ـ بس تشریف قدم دیکان سوزمز آیاقنی اولوغلامق معناسنده بولسه بووقتده مصدرمفعولنه اضافه قیلنمش بولور یاکه آیاق‌ننک اولوغلامقلغی دیب معنا بیرلسه مفعولی معلوم بولمای قالادر بلکه مرادنکز : سننک آیاغنک‌ننک بزننک یورطمزنی اولوغلاماقنی التماس قیلامز دیکان بولسه‌ده معناسی یوقدر ـ دخی‌ده ابندا : انشاءُ الله الرحمن دیب استثناغه هیچ وجه یوقدر ـ چونکه انشاءُ الله دیکان سوزیکون یاکه لایکون آراسنده شک‌نی مشعردر بس اوزنک‌ننک التماس قیلماقلغنکده شکنک بار ایکان ـ بلی جهالت یمان نرسه

دفعه ـ مرتبه ـ

بوایکی کلمه افعالده مستعمل‌در : اوچ دفعه باردم ـ ایکی مرتبه کوردم دیرلر ـ تکرار کذلک افعالده مستعملدر : تکرار ایتدم ـ سبقنکنی تکرار قیل دیرلر ـ دخی متعدد لفظی اعیان ومحسوساتده مستعملدر : آننک متعدد کتابلاری بار دیرلر

ت حرفی

تلمزده عربدن آلونغان کلمه‌لرده ت حرفی اورننه کوره مدور ـ واورننه کوره مطول یازلادر ـ نفس کلمه‌دن بولماغان ت حرفی مطلقا مدور یازولور قائمة ـ جاریة ـ دفعة ـ کثرة کبکدر ـ وغیر اورونلارده اوزون ت یازولور صفت ـ نعمت ـ رحمت ـ عزت ـ حرمت ـ کبک کلمه‌لردر ـ کلمه‌ننک آخرنده نفس کلمه‌دن بولغان ت حرفی نصب حالنده عربدن آلونغان کوبونچه الف یازلور : وقتا من الاوقات شیکللی ـ اما نصب حالنده نفس کلمه‌دن بولماغان ت حرفی مدوریازلوب اوستنه ایکی فتحه قویولور دفعة ـ شفقة

ارکان اربعه

ارکان اربعهٔ کتابت ـ افادهٔ تحریریه‌ده مبتدی‌کا چیتونلك بیر کوچی سببلر وسهل قیلغوچی سببلر اوشبو ماده‌ده بیان قیلنور: ایمدی ارکان کتابت دیکانمز دورت نرسه‌در: بری حسن ابتدا ـ ایکنچی تخلص ـ اوچونچی حسن طلب ـ دورتنچی حسن انتهادر ـ بس افادهٔ تحریریه بلان بیان قیلنغان ماده‌ننك سوچوك عبارتلرین ادا قیلاتورغان لفظلارننك ومعنالارننك اوّل جمله‌سنه اوّل مرتبه کوز توشکان‌ده ملایم وطاطلی سوزلر بولوب بلاغت‌کا ضرر بیر کوچی احوالدن مبرا بولمق اوزره ترتیب وتألیف ایتولمکنه حسن ابتدا دیرلر ـ تألیف کلامده حسن ابتدا بعدنده کیلاچك سوزدن مقصودنکا دلالت قیلغوچی بر ملایم رابطه بلان مطلب اصلی‌غه انتقال اوچون ایکی سوز آراسنده ارتباط بولمقنی تخلص آطالور ـ بو تخلص‌ده دخی مقصودقه دقت نظر لازمدر ـ مکتوبده یازلاسی شی هرنی خصوصده بولسه‌ده یازغوچی کشی اوزی‌ننك مرادو مقصودینی الحاح ودعوای استحقاقدان عاری بولغان حالده ومقامنه موافق بر صورتده ملایم ومتواضعانه لفظلار بلان ادا قیلماقنه حسن طلب اطلاق قیلنور ـ کلامی‌ننك آخری مکتوب الیه‌ننك کوزی آخردان کوروب آننك بلان سکوت قیلماقی جهتندن مکتوبی نهایتنه قدر برمنوال اوزه ملایم وفصیح بولماقن حسن انتها دیرلر ـ بس حسن انتهاننك نتیجه‌سی اولدرکه مکتوب‌ننك ابتدا اسندان نهایتنه قدر واقع بولغان نقصاناتنی ستر قیلور ـ لکن بوقدر نچکه‌لکلر ملتمز خلقنده معدوم صرف بولسه‌ده اوزاق زمان مرورنده احتمالدرکه علوم وفنون‌ننك ترقیسینه بعض ارباب عقل اقدام قیلسه‌لار عجب توکل ـ آلای بولسه‌ده برار قصقه‌چه مثال کیتورایك ـ بر افندی‌ننك بر منعم کمسنه‌کا زکوة صوراب یازلمش مکتوبی‌در :

منظر الطاف آلهی مظهر مکارم نامتناهی انفع ناس واکرم خواص اغنیاء دیندار فلان افندم خضرتلری . . . اوشبو مبارك رمضان آیی حولان حول‌ننك نهایتی بولمق جهتندن فقیرلر نکزنی دخی ماوجب نکزدن حصه‌دار قیلغای‌سز دیو دوام دولتنکز اوچون درکاه حق‌قه نیاز ایتوب فلان فلان

مشکل سببلر

یعنی تألیف کلامده مبتدی‌کا مشکل‌لك بیر کوچی سببلر بشدر: اوّلا کاتب ومؤلف بولغان آدم آناسندان سوت ایمکانده بلکان تلی‌ننك کلمه‌لری بلان گنه تصنیف‌قه توتونماقلغی ـ دخی افادهٔ تحریریه‌ده مستعمل بولغوچی عربی وفارسی کلمه‌لرین

بلور بلماس، املا و تصنیفنڭ خطا و قصوری ـ ثانیا قلمکا آلوناسی ترسه‌لری نی حقنڭ ونیچه ماده‌دن عبارت ایسه اوّل امرده لایقنچه ذهننڭ تصور ایتمایینچه وماده‌لرین تیوشلی وجه اوزه ترتیب قیلمایینچه یازارغه توتونماقلغی یعنی قدم الخروج قبل الولوج حسبنچه کرکاندن صونڭ چقاسی ایشکنی ملاحظه قیلمایینچه اناسندان سوت ایمکانده او کرانمش تلی بلان کتاب تصنیف قیلماغه جرأت ایتماککی ثالثا بر خصوصده بیر لکان املانی (٠) طنکلاب تورغان حین‌ده ذهنندن باشقه‌شی‌لر فکر لب مضمونن آنکلامایینچه قالماقلغی ـ رابعا سوادنی تصنیف قیلماغه شروع ایتماس بورون ترتیب عبارتده و تالیف کلام‌ده نیچوک ایتیم ایکان نیچوک دیب یازیم دیب کوب فکر لب بلکانن ده‌اونوتماقلغی ـ خامسا مبندی ذهننڭ فکر لب تحریر قیلا تورغان ترسه سین بر ایکی سطر یازغاچ قایتوب یازغانن تصحیح قیلماقلغی ـ وهکذا تألیفی تمام بولغونچه ـ بیله تکرار قیلماقلغی در ـ ایمدی مؤلف افندی او شبو بش حالتدن قوتولسه اشی هم سهل کا ایلانور

مدار سهولت

تألیفده سهولت اوزه بولمق بش واسطه بلان حاصل بولور: اوّلا یوقاریده بیان قیلنغان وجه اوزه شول مؤلف بولغان کمسنه فن کورکان آدم بولوب عرب و فارسی عبارتلرینه توشونکان کشی بولسه سریع القلم و سریع الفکر ایکان قلمی‌نڭ تلی ذهنی‌نڭ قوهٔ ناطقه‌سی حکمنڭ بولمق کیرا کدر ـ ثانیا املا صورتنڭ ایشتکان ماده‌لرنی ضبط اوچون کمال سلامت ذهن بلان قولاق صالوب طنکلاغانده ممکن مرتبه ذهنده قالدرغه طرشوب طنکلامق لازم‌در ـ ثالثا بیر لکان املا کوب ماده‌لردن عبارت بولوب خاطرده توتار اوچون بر کاغزکا اشارت بلان یازمقدرتا که ایشتکان ماده اونوتولماسون ـ رابعا یازا تورغان یا که املا قیلا تورغان کاغزنڭ سطرلاری کیرا کنچه سیراك بولمق کیرا کدر ـ خامسا بر ماده‌نڭ بیاننه شفاها باشلاغانڭ نهایتنه قدر ایتوب مقصودنی افاده قیلغان کبك افادهٔ تحریریه‌ده دخی بر ترسه‌نی یازا باشلاچ نهایتنه قدر یازولوب خطاسین توزاتمك اوچون باشدان قایتوب اوقمق تیوش ـ

تنبیه

اوّل مرتبه‌ده قاراغه یازوب صونکندان بیاضغه کوچرمایینچه واوقوب مطالعه

(٠) براو ایتوب توروب براو یازونی املا دیرلر

قیلمایـنچه اوزی‌نینك مهارتنه مغرورا همان توروب مهرلب کونلدر لمکلدن خطا
واقع بولغنه احتمالا صاقلانمق لازمدر

فقره

فقره دیرلر اصلده آدم‌نینك آرقا سویاکنده بولغوچی ١٢ عدد سویاکدر که
مرتب ومنتظم صورتده مجموعسنه آرقا سویاکی اطلاق قیلنور هربر عددی بر
فقره‌دن عبارتدر- آندان استعارة منتظم ومنثور کلام وجمله‌کا اطلاق قیلنور -
فقره ترتیبنده قاعدهٔ مرعیه اوشبودرکه آوّلا بلمك کیراك : فقره دیرلر
معنالاری بر برینه مغایر کلمه‌لرنی بریرکاجیوب برماده حاصل ایتمکدر بعده
نیچه فقره‌لردن مرکب جمله‌لرنینك ترتیبنده دخی سجعنی رعایه لازمدر -
فقره ترتیبنده رعایه‌سی لازم بولغان قاعده‌لر وشرایطلار یدی‌دور :
اوّلا فقرهٔ اولی بلان فقرهٔ ثانیه مساوی بولمق لازم
ثانیا ایکی‌مساوی فقره بولماغانده فقرهٔ ثانیه اولکیسندن زیاده‌چه بولمق
ثالثا اینك قصقه فقره دیکانمز ایکی کلمه‌دن کیم بولماسقه کیراك -
رابعا فقره‌لردن فهملانکان معنی بر برینه مشابه بولماسقه کیراك
خامسا برفقره ایچنده بر کلمه تکرار کیلماس‌کا کیراك
سادسا فقره آخرنده سجع‌کا رعایه قیلنمق کیراك
سابعا فقره‌آخرنده مترادف بولغوچی الفاظ سجعیه‌دن هربری برصیغه‌ده بولمقنه
دقت ایتمك لازم- مثال‌لر اوشبوخصوصده تلمزده بولغوچی حسن عبارت بلان-
محبوبنکدن کیلکان صوغان ایسی غیرلردن کیلکان جفار ایسدندن خوشراقدر)
آیاغی‌نینك آقلغی باشماغی‌نینك قزل‌لغی
صورتی توزوك - کونکلی بوزوق
هرکم ماقناغوچی دوستدان ویامانلاغوچی دوشماندان (خالی بولماس) .
ایتکان سوز آتقان اوق کیری قایتماس
هرکم شهوتنی اوندن مروتنی ترکزدی
ضرر کینور کوچی حقلق شادلق کیتور کوچی باطلدان خیردر رساله‌مزنینك
آخرنده ینه یخشی فقره‌لر یازلسه کیراك آندان قارارسز

جملهٔ تامه

فقرات مسجعه‌نی جملهٔ تامه قیلمق -ایکی فقرهٔ مسجعه‌نی بر ربط واسطه‌سی بلان
جملهٔ تامه قیلمق سهلدر لکن شرطلاری باردر : فقرهٔ مسجعه‌نی بر ربط واسطه‌سی

بلان جمله ٔتامه قیلوب اول ربط مز ایکی فقره کاده ملایم کیله تورغان بولسه جمله ٔ تامه ٔ مربوط تسمیه قیلنور اکر ایکی فقره ننك ایکسنه ده ملایم کیلماسه غیر مربوط آطالور

مربوطغه مثال :

هرکم ماقتاغوچی دوستدان ویامانلاغوچی دوشماندان خالی بولماس اوشبو ترکیبده بولغان فقره لردن اولکیسنده دوستدان ایکنچسنده دوشماندان کلمه لری صونکنده خالی بولماس کلمه سی هر ایکسنه ملایم کیله در

ینه برمثال

دولت وعزت اچنده وفات بولمق خور وحقیر بولوب ترکلك ایتمك (دن آرتوقدر) اوشبو ترکیبده دخی اولکیسنده بولمق ـ ایکنچسنده ایتمك لفظی صونکنده آرتوقدر کلمه سی هر ایکسنه ملایم کیلوب بر جمله ٔ تامه حکمنده بولدی

غیر مربوطغه مثال

. . . .

. . . .

. . . .

اخطار

اکر ایکی فقره ٔ مسجعه دن عبارت برجمله ٔ تامه ننك فقره ٔ ثانیه سی ننك اولنده بولغان لفظننك اولکی حرفی واو بولوب ینه برواو عاطفه دخی ذکر ایتولسه اوقورغه ثقلت وتنافر بولماقلغندان اول صونکغی فقره نی اولکی فقره مقامنه کوچرمك لازمدر مثلا : فلان آدم عالم سرایر وواقف ضمایر در دیکانده وواقف ده ثقلت بارلغی جهتندن : فلان آدم واقف ضمایر وعالم سرایر در دیب ایتولسه مذکور ثقلت مندفع بولور *

بعض جمله ٔ تامه ننك مذکور روشچه فقره ٔ ثانیه سین فقره ٔ اولی مقامنه کیتورمك ممکن بولماسه فقره ٔ ثانیه ده اول واو بلان ابتداقیلنه تورغان کلمه اورننه اول لفظننك مرادفن کیتورمك بلان ینه مشکل مندفع بولور ـ فقره ده موندا این اشلر صنایع بدیعیه دن

بولمقنه بناءً دقت قیلمق لازم ـ مثلا عالم سرایر و دانای ضمایر دیب ایتولسه (مرادفی بلان) ثقلت مندفع بولور *

سجع قسملری

اوّلا سجع دیب ایتورلر نثرده فقره‌لرننك آخرغی حرفی بر نورلو بولمقدرکه جغتای شعبه‌لری‌ننك هرقایوسنه‌مونننك دخلی باردر ـ بس سجع اوچ تورلودر: سجع متوازی ـ سجع مطرف ـ سجع متوازن *

سجع متوازی

فقره‌لرننك آخرغی کلمه‌لری وزنده وعدد حروفده وحرف روی‌ده موافق بولمق بلان بولور مثلا موضوعه ـ مرفوعه ـ وحدت ـ کثرت ـ شراب ـ عذاب ـ عتاب ـ حجاب ـ درد ـ برد کبك کلمه‌لر ـ فقط تاتار لفظلاریته‌ده بو قاعده‌نی یورتورکا جایز مثلا : فن کتابت انواع صنایع بدیعیه‌نی جامع ومحاسنی امور کلیهٔ عمومیه‌کا عاید وراجع در *

سجع مطرف

سجع مطرف دیرلر فقره‌لرننك آخرنده کیلکان کلمه‌لرننك وزنده وعدد حروفده موافقتی بولماینچه فقط حرف روی‌ده موافق بولسه‌لار کافیدر اطوار ـ انکسار ـ ناچار ـ مستعار کبك مثلا : مروت شعار ـ حقیقت اثار ـ رافتلو کامکار آغای جلیل المقدار حضرتلرینننك درکاه عزت وبارکاه سعادتلرینه *

سجع متوازن

سجع متوازن دیکانمز شولدرکه فقره‌لرننك آخرنده کیلکان کلمه‌لرننك وزنده وعدد حروفده موافق بولوب حرف روی‌ده مغایر بولمق بلان بولور مثلا : مستبین ـ مستقیم کبك کلمه‌لر ـ تورو کچه مثال : اول قلعهٔ جسیمك قلل وبروجی ریاض فتح وظفرله متناظر وبناءِ رصیننك هرپارهٔ احجاری جواهر کران بهاایله متوازندر .

براعة استهلال

کلام‌ننك ابتداسنده آلداغی فقره‌لرده بیان قیلناسی مقصود معناغه غیر صریح وجه اوزه اشارت بولمق برقاعده‌در ـ اما براعة استهلال صنعتی هر بر رساله ومکتوبانده اجراسی لازم نرسه‌لردن صایولماس کاتب‌ننك اوز اختیارنده‌در ـ

دخی ده بو مذکور صنعت ابتداء کلامغه مخصوص توکلدر محررات ننك آخرینه چاقلی جایزدر *

سحیفه‌لربز
t.me/sehifeleribiz
www.g2kzn.org/sehife
u.u8686@gmail.com

لف ونشر

لف ونشر دیکان نرسه کذلك ارباب بدایع قاشنده بر صنعتدر که ایکی کلمه یاکه اوچ کلمه‌ تحریر قیلنوب آندان صونك ینه شول قدر لفظلار کیتورملدر که اوّل ذکر وتحریر ایتولکان‌کا صونکغی اولکسی‌ننك ایکنچی ذکر وتحریر ایتولکاننه صونکغی ایکنچی‌سی‌ننك معناده ملایمی بولغی بلان مرجعلری صریح یولماینچه منفهم بولمق کیراکدر ـ بس بر جمله‌ده اوّل کیتورلکان الفاظغه لف وصونکندان کیتورلکان لفظلارغه نشر تعبیر قیلنور ـ لف ونشر ایکی قسم بولوب برسی لف نشر مرتب ایکنچی‌سی لف‌نشر مشوش تسمیه قیلنور ـ لف نشر مرتبده نشرننك ترتیبی لف‌کا موافق بولمقدر یعنی اوّل اول‌کا ایکنچی ایکنچی‌کا موافق بولمقدر مثلا عربی العباره :

فعل المدام ولونها ومذاقها
في مقلتيه ووجنتيه وريقه

لف نشر مشوش

ایمدی لف نشر مشوش اولدر که مذکور منتظم بولونی رعایه قیلنماس عربی ده:
ولحظ ومحياه وقامة
بدر الدجى وقضيب البان والراح

تنسیق الصفات

اهل بدیع قاشنده تنسیق الصفات اولدر که بر نرسه‌نی نیچه صفتلار بلان وصف ایتمك قاعده‌سنه ایتولور مثلا : قطب افاق غوث عشاق وحيد العصر فريد الدهر عارف واصل مرشد کامل عزیز اکرم ابراهيم ادهم قدس سره

مبالغه

مبالغه دیکانمز اوچ قسمکا منقسم بولوب برسی تبلیغ ایکنچیسی اغراق اوچونچیسی غلو تسمیه قیلنور : تبلیغ بر نرسه‌ننك زیاده قوت وبالعکس ضعفینی وصف وتعریفدر که آندان حاصل بولغان معنی عقلاً وعادةً ممکن بولور . اغراق کذلك بعینه تبلیغ کبکدر لکن حاصل بولغان معنانك ممکن العقل ومحال العادة بولقندان

عبارتدر • غلوکذلك لکن حاصل بولغان معنانینك عقلاً وعادةً محال بولقندان عبارتدر- اوّلکیلری ادباء سلف قاشنده مقبول اما اوچونچیسی که غلو درصرف یالغان بولغانغه کوره مقبول توکلدر-

تبلیغ کا مثال:

اول پهلوان شجاعت نشان ننك میدانده تارتقان مصیقل قلچندان دوشمان کوزلری قاماشوب وآننك صولت وصلابتنه معرکه نی قدرکینك بولسه ده تار بولور ایدی •

اغراقه مثال:

اول عالم ودانانینك درجهٔ فضل وکمالنه نسبة افاضل ونحاریر طفل ابجد خوان- وفنون متنوعه کا دائر مؤلفاتنه قاراغانده مدونات سائره ننك فهرس حکمنده قالمقلغی عیاندر *

غلوکا مثال:

اول بی چاره دل خسته ننك الم وافتراق بلان ضعیفلکین ونحیفلگین بر درجه ده کوردم که حالینی عرض وبیان قیلمق مشکل بولوچیلقندان شول قدرچه گنه • • • •

❁ ترصیع ❁

ترصیع دیرلر ایکی فقرهٔ مسجعه ننك برسنده بولغان الفاظننك وزنده وقافیه ده ایکنچسنده بولغان کلمات ننك تمامی بلان موافق بولمقندان عبارتدر مثلاً: حرکات وسکناتی مقبول کبرای بنام حسنات وصدقاتی مبذول فقرای انام ایدی -

❁ موازنه ❁

موازنه دیرلر ایکی فقره دن بولغان الفاظننك فقط وزنده گنه بر برینه موافق بولمقندان عبارتدر مثلا: عربی الظلم قاطع الحیاة ومانع النبات - ینه - لیله عسعس وصبحه تنفس • اوزنلمزده دخی: یورکان تاش شمارور نیك یاتقان تاش موکلانور-

❁ تشریع ❁

تشریع یاکه توشیح دیرلر نثرده ونظمده قافیه ایتولکان کلمه ننك حرف رویسندن اوّل برساکنلی حرف وآننك آلدنده برحرف متحرك بولوب ایکی فقره ده یاکه ایکی بیت ده کیتورله سی قافیه کلمه لاری ننك حرف رویسندن اعتبار قیلوب اوچ حرفی برجنسدن بولمقدر مثلا: فتاح- مفتاح- نادان - میدان - تعدیل- تبدیل کبك - عباره دن مثال: تحصیل معارفله نیك نام واحراز مزیتله ممدوح الانام بولدی •

اطناب

اطناب اصلده کوب سویلاشمك وسوزنی اوزاتمق معناسنده‌در- اما علم بدیعده مقصود بولغان معنانی افاده قیلمقدا آرتوقراق بیان وروشن قیلایم دیب سوزلرنی اوزایتا تورغاچ مراد بولغان معنانی‌ده جویوب یبارمکدن عبارتدر تصنیف واملا بابنده ممدوح نرسه بولماغانلق جهتندن کاتب بولغان کشی موندان صاقلانمق طرفنده بولسون.

مساوات

علم بدیعده مساوات دیرلر افاده‌ٔ شفاهیه‌ده وکذلك افاده‌ٔ تحریریه‌ده ما فی الضمیر بولغان نرسه‌نی نفس الامرکا موافق ایتوب آرتدرمای کیمونمای ادا قیلمقدان عبارتدر خصوصا مکالمه‌ده یعنی سوال وجوابده مساوات لازم نرسه‌درکه کما هو سؤالننك مضموننه موافق بلا تطویل وبلا ایجاز عبارت کیتورمکدر تا که پیغمبر علیه السلام بیله قیلور ایدی- مثلا: افندم درسدن توقتاغانکزغه نیچه کون بولدی؟
افندم حالا درسدن توقتاغانمزغه برجمعه بولدی

ایجاز

اصلده قصقارتمق ومختصر ایتمك معناسنده ایدی- اوشبو فنده دخی مذکور مساواتدان توبانراك سائل کا مرادنکنی افاده واشعار ایتکانده قصقه‌لق بلان جواب بیرایم دیب ایتوب بیکراك فصقه جواب بیرمکدن عبارتدر- اما موننك مقبول بولغانی بار- مقبول بولماغانی بار: مقبول صورتی:

افندی سز بویل کسب هوا نیتی بلان آولغه چغاسزمی

بلی افندی چقماغه ارادەم بار

نا مقبول صورتی:

افندی خضرتلری بو یل کسب هوا اوچون آولغه چغاسزمی

چغامن

تجنیس

اما تجنیس عرب تلنده الفاظ مشترکه‌ننك کوبلکی وعرب تلی‌ننك وسعتی حسبنچه عرب تلنه مخصوص بولوب مونکار برابر تلمزده بر آز الفاظ مشترکه

بارلغندان جناس تام وجناس ناقص اسملری بلان استعماللری ممکندر

جناس تام

بر ترکیبده ایکی کلمه صرفده ووزنده بریرینه مطابق وموافق بولغان حالده معنالاری باشقه بولقدر جناس تام آطالور ـ مثلا : متوفی فلان فلان یتمش یاشنه یتمش یاشلك زماننده علم خانهٔ اسلامیه‌ده ختم کتب بعدنده خانه سنه دونمش بقیهٔ عمرنده غایت تقوالغی بلان الله ننك انوار فیضندان اقتباسا قالبی باشدان آیاق نور مجسم‌کا دونمش ایدی

جناس ناقص

جناس ناقص دیکانمز شولدرکه بر ترکیبده ایکی کلمه حرفده مساوی وزنده وحرکتده غیر موافق بولوب باشقه معناغه کیلور ـ مثلا :

توریه ـ ایهام

توریه دیرلر ترکیبده بری قریب وبری بعید ایکی معنانی متضمن بولغوچی بر لفظنی کیتوروب قرینهٔ خفیه بلان معنای بعیدنی اراده قیلمقدر ـ مثلا : بر اوغلین سفرکا اوزاتقانده اوغلوم یخشی آطآلوب قایت دیب وصیت قیلدی

اقتباس

علم بدیعده اقتباس تسمیه قیلنور : نظمده ونثرده عبارتده قرآن آیتندن یاکه احادیث نبویه دن بالمناسبه بر سوز کیتورمکدر ـ مثلا : اول مذکور مسجد شریفده ایقاد قیلنمش قنادیل انجم عدیل وجعلنا سراجا وهاجا نورندان اقتباس واوقات خمسه‌ده اداء فریضهٔ صلوة اوچون تکبیر افتتاح قیلغوچیلارنی کوروب معشر کروبیون قیاس ایتارلر ایدی

تنافر ومنافرت

علم بدیعده تنافر ومنافرت دیب ایتورلر حرفده وحرکانده بریرینه متنافر کلمه‌لر بولوب سویلاکانده وایشتکانده تل‌کا وطبع‌کا ثقلت بیرکوچی کلمه‌لرنی بر جمله‌ده کیتورمکدر یاکه تل‌کا آور بر کلمه سویلامکدر ـ مثلا : براوننك

قرب قبر حربده قبری بار قبیلاندن تامزده قاطی سوزلر بیك کوبدر: باقا قاقلدای - قازلار قاقلدای - زیراکه قالون وتفخیم ایتوله تورغان حرفلر بری آرتندان بری کوب کیلماکی تلکا ثقلت بیره در - دخی: جیدکانم جیدی جولدوز جیدی‌کا چیکلی صاناسام‌صاواب (ثواب) بولور- ینه: چانا قاراماالارغه بیرکان ایدم قاراماالادی میکان قاراماالامادی میکان قاراماالاساده آلوب قایت قاراماالاماساده آلوب قایت ۰بو بالالار آراسنده تیز ایتوب اوکرانورکا بر مثال در- تلکا ثقلتی بارلغی اوچون تیز تلفظ قیلو مشکلدر ۰

تتابع اضافات

وکذلك تتابع اضافه علم بلاغتده غیر مقبول ومخل فصاحتدر - تتابع اضافات دیکانمز بر جمله ایچنده بر نیچه مضاف الیه کیتورمکدر - مثلا: علم ننك تحصیلی‌ننك سببلری‌ننك اولوغی اجتهاد قیلمقدر

تعقید

دخی فن بدیع‌ده تعقید دیرلر: بر عبارتده یاکه برجمله‌ده کلمه‌لرنی مقدم کیراکنی مؤخر مؤخر کیراکنی مقدم کیتورمك ایلان تل ننك کیفیتنه غیر موافق ومعناسی فهملانماسدای بر صورتده جمله وکلام ترتیب ایتمکنی تعقید دیرلرکه غیر مقبولدر

غرابت الفاظ

جمله ایچنده وعبارتده غریب ویاط لفظلار استعمال قیلمق اول عبارتنی اوقغوچیلارنی معنا فهملاودن عاجز قالدررلق درجه‌ده افادهٔ شفاهیه‌ده وافادهٔ تحریریه‌ده جائز ومقبول توکلدر ۰مثلاتوروکچه‌دن مثال: اول شعوب رفیعدن اغباب ننك سفح چمن صفهٔ دلکشاغه انهراقی اول درجه صفابخش قلوب ناظرین ایدی‌که ۰۰۰ ۰بس اوشبوعبارتده: شعوب اغباب سفح انهراق لفظلاری یاط لفظلاردر معناسین فهملاو مشکلدر - وبو کلمه‌لرننك مشهورلری: شعوب = زروهٔ جبل ۰ اغباب = اوزون صولار ۰ سفح = دامن کوه ۰ انهراق = انصباب ۰ ینه براو پیغمبر علیه السلام‌غه کیلدی وایتدی: طمش طاح وغادر سباله وشبا دیدی ۰ پیغمبر علیه السلام: النشیب للشبلی قمیطا دیدی ۰ اگر بو یاط کلمه‌لرنی عربچه قالدروب ترجمه قیلنسه: بر طمش طوح ایدی

نشیب‌نبك پیغمبر علیه السلام دخی: شبالنه وشب‌نی کوب قالدردی دیدی - قمیطی‌ده شبلی‌کا بولور دیدی

حشو

بر ترکیبده کیتورلکان لفظ آیدکا حشو دیرلرکه بوهم مخل بلاغتدر - مثلا: فلان آدم‌ننك کیچه بیك اوزاق سویلاشوب تورولاری صداع سرمه باعث بولدی . ینه بر مثال: اول بی‌چاره‌ننك الم وافتراق بلان اشك چشمی سیلاب بولمشدر - .

ایمدی اوشبو تألیف قیلنمش قواعد عمومیهٔ بدیعیه مزدان صونك تاتار لسانمز ننك بعض خصوصیاتندان بیان قیلایق - اوّلا تاتار تلمزننك اینك الوغ خاصیتندندرکه فعل بابنده تلمز غایت بای تلدر - بر اصل مصدردان یکرمی‌کا قدر مستعمل بولغوچی مصدرلار اشتقاق قیلنه‌در - شول کیفیتده اشتقاق قیلنه بر مصدردان سکسان‌کا قدر تصاعد قیلا بلورکه بیله تحریر وتقریر بلان فهملاتوده مشکل - جدولده کورورسز - بس هربر مصدرننك بش درجه اشتقاقی باردر مثلا بیله: ۱ اشتقاق اوّلی - ۲ اشتقاق ثانیوی - ۳ اشتقاق ثالثی - ۴ اشتقاق رابعی - ۵ اشتقاق خامسی - مثلا

(اشتقاق اوّلی)

۱ بیرمك - ۲ بیردرمك - ۳ بیرشمك - ۴ بیرلمك - ۵ بیرنمك .

(اشتقاق ثانیوی)

۱ بیردرمك - ۲ بیردرتمك - ۳ بیردرشمك - ۴ بیردرلمك - ۵ بیردرنمك .

(اشتقاق ثالثی)

۱ بیرشمك - ۲ بیرشدرمك - ۳ بیرششمك - ۴ بیرشملك - ۵ بیرشنمك .

(اشتقاق رابعی)

۱ بیرلمك - ۲ بیرلدرمك - ۳ بیرلاشمك - ۴ بیراللمك - ۵ بیرلنمك .

(اشتقاق خامسی)

۱ بیرنمك - ۲ بیرندرمك - ۳ بیرنشمك - ۴ بیرنلمك - ۵ بیرننمك .

موندە اصل مصدردان باشقه‌سی یعنی بیرمك‌دن باشقه‌سی هر قایسی ینه دورتار مصدر چغارا بلور: مثلا ۱ بیردرمك ۲ بیردرتمك ۳ بیردرشمك

٣ بیردرلمك ل بیردرنمك • بیردرتمك‌نی ینه اشتقاق قیلورغه ممكن مثلا بیردرتدرمك وغیرلری- گرچه اول مشتقاتلار همه‌سی مستعمل بولماساده استعمال قیلنغانلاری بار - اوشبو مذكور بیردرتدرمك لفظن اوشبو روشچه استعمال قیلمق ممكن : بر بای آدم بر فقیرگا اون تین صدقه بیردرتدردی - بس تفصیلی اوشبو روشچه : بر فقیر كشی بربایدان صدقه صورادی بای اوزی ننك بر غلامنه ایتدی یامسعود مرجان‌غه ایت محمودگا ایتسون محمود سلیمگا ایتوب بو فقیرگا بر تنكه صدقه بیردرسون دیدی سلیم اول بای‌ننك خزینه‌چی‌سی ایدی •

(ایمدی جدول اشتقاق بودر)

(اوشبولاردان ینه دورتار مصدر اشتقاق ممكن)

- بیرمك
  - بیردرمك
    - بیردرتمك - بیردرتدرمك - بیردرتشمك - بیردرتلمك -
    - بیردرشمك
    - بیردرلمك
    - بیردرنمك
  - بیرشمك
    - بیرشدرمك - بیرشدرتمك - بیرشدرشمك
    - بیرششمك
    - بیرشلمك
    - بیرشنمك
  - بیرلمك
    - بیرلدرمك
    - بیرلشمك
    - بیرللمك
    - بیرلنمك
  - بیرنمك
    - بیرندرمك
    - بیرنشمك
    - بیرنلمك
    - بیرننمك

حاصل كلام بو خاصیت تاتار تلندن غیر تلده والله اعلم یوقدر - باشقه مصنفاتمده بو خصوصده تفصیلا بیان قیلنغاندر

بوقاریده ذکر ایتولمش وجه اوزره رسم خط واصول کتابت الفاظ مترادفه‌دن
بولوب ادبا قاشنده مقبول روشچه یازمقنی رسم خط یا که اصول کتابت آتالور

مق - مك

تاتار تلمزده ادات مصدر اوشبو ایکی تورلودر که کلمه‌نڭ حروف ترکیبیه سنه
قاراب تفخیم وقالون ایتوله‌در یا که ترقیق ونچکه ایتوله‌در مصدر صیغه‌سی
نڭ صورتی مق حرفی یا که مك حرفی الحاق قیلونوب یازمق کیلمك کبك‌لردر
اگر مصدرنڭ آخرنده مق بولسه متکلم فعل ماضی نڭ جمعسنده کذلك
ق حرفی کیلور یازدق کبك - واگر مك بولسه متکلم فعل ماضی نڭ جمعسنده
هم ك کیلور کیلدك کبك • لا بالعکس - اما ماضی نڭ متکلمنده مفردنده
وجمعسنده د حرفندن صوڭ واو یا که ی حرفی یازلماس مثلا یازدوم یا که
یازدیم وکذلك مخاطبنده وغایبنده مفردنده وجمعسنده واو یا که ی یازلماس:
مگر یازدم - یازدڭ - یازدی دیب یازارغه تیوش

مبداء اشتقاق

تلمزده مبداء اشتقاق امر صیغه‌سی در که ازمنهٔ ثلثه واسم فاعل - واسم مفعول -
واسم فعل وغیرلری همه‌سی امر صیغه‌سندن آلونادر: اولا امر صیغه‌سی مق
ومك حرفلرین تاشلاب یاز - کیل - قالادر که امر صیغه‌سی دیکانمز اوشبودر -
ایمدی ماضی علامتی اوچون شول یاز یا که کیل دیکان سوزلر یاننه یازد
یا که کیلد دیمزنڭ یاننه متکلم اوچون م مخاطب اوچون نڭ غایب
اوچون ی زیاده قیلنه‌در - بس یازدم - یازدڭ - یازدی - هر فعل ماضی‌ده
بو قاعده رعایه قیلنمق تیوش - لکن بو نرسه‌لر تل نڭ صرف ونحو
قاعده‌لرینه راجعدر - صرف ونحو - تاتار لسانمز اوچون حالا تصنیف قیلنمقده‌در

دان - دن

اوشبو دان ودن کلمه‌لری تلمزده حرف جرلر در لفظنڭ مخرجنه کوره دان
یا که دن یازلادر: قازاندان - مسجددن دیکان کبك لا بالعکس - عربچه
من وعن معنالارنده‌در

دا - ده

کذلك اوشبو دا - ده حرفلری هم حرف جرلر در تفخیم کلمه صوڭنده دا

يازلمق تیوش ایدی لکن خواه تفخیم خواه ترقیق بولسون حالا تامزده کلاً ده مستعمل در : قازانده ـ مسجد ده کبك ـ جغتای تلی اوزه یازلمش کتابلارده هر ایکی حالده دا یازلادر

اوچون ـ ایچون

اوشبو ایکی حرف کذلك حرف جرلردر علی السویه ایکسی هم جائز الاستعمالدر ایمدی مونده آرتوق اوزاق تفصیل حاجت توکل چونکه لفظننك بناسی وترکیباتی علم صرفقه راجع وآخرغی حرفلری واعرابلاری نحو علمنه راجع در ایکسی دخی طبع قیلناچقلاردر ، حاضرده شونی ایتورمز باری : کلدی دیب یازمه کیلدی دیب یاز ـ کندی دیب یازمه کیندی دیب یاز ـ دکل دیب یازمه توکل دیگن ـ کراك دیب یازمه کیراك دیب یاز ـ نیچه دیب یاز ـ نچه دیمه ـ دخی نچوك یاکه نچك دیب یازمه ـ نیچوك دیب یاز ـ تیش دیب یازارغه کیراکماس ـ تیوش وتیوشلی یازلور ـ ینه حرف تشبیه دن کبك لفظی درکه آنی تلنکده کبی دیب یازمه ـ بو کلمه اصل توروك تلنده ده کبك دیب مستعمل بولغاندر لکن کبك ننك آخرغی کافن شول قدر بوشاتمشلاردرکه بالکلیه ایشتولماس بولوب قالمشدر مثلا قزل باشلارننك کوپك اوغلی دیکان سوزلری کبك چونکه ایشتامز : کو یاکه کویی اوغلی دیب ایته لرله ـ انشاء الله بو سوزلر لهجهٔ تاتار کتابمده مفصلا یازولور

خط باشی اوچون فقره لر : شخصنه کوره

میدان محبت ننك سواری ـ وآسمان مودت ننك مهر تابداری ـ درج معرفت وبرج فضیلت فلان . . . .

فکرده فائق ـ قولده صادق ـ قلبی ساده ـ ذهنی کشاده ـ جناب عزت مآب ـ دوست عزیزم (برادر عزیزم) فلان افندی حضرتلری ننك حضور پسندیدهٔ لانظیرلرینه . . . .

جامهٔ علم ایله آراسته وعمامهٔ حلم ایله پیراسته . . . افندی حضرتلری ننك حضور شریف سعادت بخش وفا نقشلرینه

سرو بستان وفا تخم گلستان صفا صاحب العز والسعادة . . . افندی حضرتلری ننك حضور شریفلرینه سفینهٔ صدق وصفا ودفینهٔ دعاء بی ریا تقدیم وادا بعدنده . . . . . .

مروت‌شعار حقیقت‌اثار رأفتلوکامکار آغائ جلیل‌المقدار حضرتلری‌ننک درگاه
عزت وبارکاه سعادتلرینه ادعیهٔ لایحصی‌لرمزی اهدا وارسال
منظر الطاف آلهی مظهر مکارم‌نامتناهی انفع‌ناس‌واکرم‌خواص واغنیاءدیندار
عالی مقدار . . . . افندی حضرتلرینه
ازهار روضهء ظرافت گل گلستان لطافت بحرمعرفت‌شناوری غواص
کهر آوری . . . حضرتلری‌ننک جناب عالیه لرینه
لازم التوقیر والاکرام - لایق الاعزاز والاحترام عالیجناب - لازال مقرونا
بعنایة الوهاب . . . . افندمزننک درکاه سعادتلرینه
مجمع العوارف - معدن المعارف - مهر سعادت - ماه مکرمت - مطلع شموس
العلوم والفنون - مطلع رموزنکات کوناکون . . . . حضرتلری‌ننک مجلس
شریفلرینه
سروبوستان‌معرفت گل‌گلذارحقیقت جناب اخ‌الاعزالاکرم مقبول الخصایل
محمودالشیم اعزالله نصره حضرتلری‌ننک‌حضور شریفلرینه جواهرادعیهٔ
متعانقةالاغصان وزواهر وافیهء مترادفةالافنان
سخن‌دان‌موزون‌طبیعت نکته‌دان‌مستقیم‌فکرت وصالیله‌سینهءمحبان‌مسرور
جمالیله‌دیدهءمخلصان پرنور لازم‌التوقیروالاکرام لایق الاعزازولاحترام
اعنی به جناب عزیز . . .
بستان علم‌وکلستان حلم استاذ اعزمز
مرحوم‌جنت مکان علیین‌آشیان پدربزرکوار علیه رحمة الغفار

خط صورتی

سروبستان‌وفا تخم‌کلستان‌صفا صاحب العز والسعاده استاذ اکرم . . .
حضرتلری‌ننک حضور شریفلرینه سفینهٔ صدق وصفا ودفینهٔ دعائ بی ریا
تقدیم وادا بعدنده اکر لطف عنبرنشیمدن وکرم غبهرشمیمدن مقدار
جزء لا یتجزی اظهار محبت ایتوب بو نحیف الحال وکثیر الامال طرفندان
استفسارما روا کورولور ایسه‌حمدا علی‌الاءالله‌تعالی الی الآن نقطهء
وجود دائرهٔ عافیتده موجود بولغان حالده لیل ونهار کرم‌کردکار ولطف
پروردکاردن توقع‌قیلنورکه‌الله عظیم الشأن بنیان عمریکزنی ترفعده‌اینکای
وبعد عرض بودرکه . . . .

سحیفه‌لربز
t.me/sehifeleribiz
www.g2kzn.org/sehife
u.u8686@gmail.com

(محبوب القلوب)

وهو فقرات

من تقفيات عبدالقيوم الناصرى

وتسجيعاته

بسم الله الرحمن الرحيم

جوماردلق حقنده – سخا آدمی لك باقچه سی نینك آغاچی بلكه اول باقچه نینك
یمشی در وآدمی لك اولكه سی نینك دریاسی بلكه اول دریانینك كوهری در –
سخاوتسز كشی یاغمورسز بولوت در وكوهرسز صدف بلان برحكمی بار انجوسز
صدف بولسه نی اعتبار – صاران اوجماقغه كرماس كرچه سید قرشی بولسون
جومارد تموغغه بارماس اكرچه بنده أحبشی بولسون – جومارد كشی بولوت در
اشی خزینه بیرمك – صاران كشی قرمسقه در اشی باشاق جیمق – همت اهلینه
جوماردلق خاص – آدمی تن در همت آنكا جاندر – همتسز كشی ایر حسابنده
ایماس جانسز تن نی كشی ترك دیماس – همت ایاسی فقیر بولسه ده خور بولماس
همتسز كشی خزینه تابسه ده ضور بولماس – اسراف جوماردلق ایماس یوق
اورونغه تلف قیلغاننی معنی اهلی جومارد دیماس – بی معنی مال تلف قیلغاننی
دیوانه دیرلر یاقتی كونده شم یاندرغاننی عقلدان بیكانه دیرلر – اول آدم كم
كشی كورماكانده بیرماس لئیم در جوماردایماس – صوراغاچ بیركاننی هم جومارد
دیمه یالونوب صوراغاچ بیركاندن بیرماكان یخشیراق تیمه – بر ایكماكنی
ایكی كا بولوب یارطیسین آچقه بیركاننی جومارد دیكن اوزی یماین یاریمین
محتاجغه بیركاننی مرد دیكن – آشم ضایع بولماسن دیسانك بیلدر كیومم
ایسكورماسن دیسنك كیلدر *

كرم وفتوت – جوماردلق طریقن مذكور بولغان سوزدن آنكلا اما كرم وفتوت
باشقه نرسه در طنكلا – كرم وفتوت نی نرسه برجفاچیكوچی نینك مشققتن كوتارمك
وآنی اول مشققدن اونكارمك – براوننك محنت تیكاناكن قبول قیلمق واول
قیلغاننكنی تل كا كیتورمامك وآوزغه آلمامق واول كشی كامنت قویمامق وآنینك

یوزینه کوز هم صالمامق ـ کرم صفتی اکرم الاکرمین اشی در ـ کرم صفتی آدم طبیعتنده تابولماس بو سببلی کرم اهلی دنیاده آز *

مروّت ـ مروّت کرم ننك بر توغمه قرنداشی در ایکسی ده خلق ننك وفاسزلغندان آگاه بولوبدرلار قاچوب عدم مملکتنه سفر قیلماغه همراه بولوبدرلار کرم ایاسی اول نفیس متاعدان آیرلمقنی خوب کورمایدر و مروّت ایاسی اول اینکو خلقدان آیرولمایدر بو ایکی صفت کمده بولسه ده خدای تعالی ننك پناهنده بولسون *

وفا ـ وفا شوندایِن صفت در که کرم و مروّت ننك قاچقانندان آگاه بولوبدر عدم مملکتنه آلارنی ازلاماکا یونالوبدر ـ جهان ننك باقچه سی وفا کلی یوقلغندان زینت سز آدمی لك کلی وفا ایسی یوقلغندان ایام سز ـ وفا بر چراغدر قارا زمانه ننك بالچق ایولرین یاقتورتالمای وزمان و وفاسزلار ننك کونکلی بلان دوستلق توتالمای ـ وفا بر محبوبدر پاك خلقت پاکیزه توکل کونکل کا الفتی یوق وبر مطلوبدر پاکیزه طینت پاکیزه فطرتدن غیرکا رغبتی یوق ـ وفا بر قیمتلی انجودر آدمی لك تاجنه زینت ـ کرم و مروّت آتا و آنادر وفا و حیا بر توغان بالالاردر ـ کم ننك کونکلنده وفا بولسه حیا هم آنده و وفاسزده حیا یوق حیاسزده وفا یوق ـ کمده بو ایکسی ده یوق ایمان ده یوق و کمده ایمان یوق آنده آدمی لك ده یوق ـ ایرلر وفا اهلی خاتونلارده وفا یوق کامل لر حیا اهلی ناقصلارده حیا یوق ـ وفا بلان حیا ظلمت عالمندن اوتوب لامکان عالمنده مقام توتوبدرلار وفاسز و حیاسزلر آنی اونوتوبدرلار ـ هر کم کا بر وفا کورساتدم یوز وفاسزلق کورمایَنچه قوتولمادم هر کم بلان عدل لك و محبت توزودم یوز جبر و ظلملق تارتمایَنچه خلاص بولمادم ـ دنیا وفاسزلاری ننك جورندن داد و زمانه حیاسزلاری ننك ظلمندان فریاد *

حلم و مهر بانچیلق دیکانمز آدم ده بر صفت در آدم وجودی ننك یمشلی باقچه سی در ـ اینکو خلق آدم ده قیمت بهالی کیوم در واول کیوم آدم نی نفس ننك خلاف جیل لرندن صاقلاب خلق طرفندان تعظیم و عزت کا سبب اولوغ دان کچی کا التفاتقه سبب ـ اینکو خلق آدم ده بر صفت درکه یوقلاغان کونکل لرنی اویغاتور و بر ترانه درکه قاتقان کوزلرنی یغلاتور اینکولر کا ایرشمك اتنی پاك لر جمله سنه قاتدی ویاوزلارغه قاتوشمق پیغمبر بالالارین جهنم کا اوزاتدی ـ یقین کوزی صوقر خدای دوستلارین کوره آلماس توفیق آیاغی آقصاق کشی الله یولنه یو کوره آلماس ـ مظلومغه یاردم ایت ظالمدن طنچلق کوروسن ـ عقللی مخالفت دن قاچار موافقت ایشکین آچار ـ بال قورطی ننك قاوغاسندان چاقمق متصور بال سوداسندن ایچمك میسر *

درد اهلی ننک نفسی براوطدر قاطی کونگلنی یومشاتور وقوروکوزنی یغلاتور
سوز اهلی ننک صولوشی بر جیلدر انانیت چوبون اوچرور آچو توزانن
توزدرور- نی نرسه کم بقاسزدر انکا کونگل بیرمک خطادر
کونگل بدن مملکتی ننک پادشاهی در کونکلنک صحت بولسه تننک صحت کونکلنک
بوزوق بولسه تننک بوزوق- تن ننک صحت وسقمی کونگل آننک صلاح وفسادینه ایارا
فاسق عالم اوز نفسینه ظالم صاران بای علمی یوق اوزینه ظالم بوایکی سی
عمر ضایع اوتکاردیلر قبرکا حسرت آلوب باردیلار بری علم اوکرانورکا
زحمت چیکدی عمل قیلمادی وبری مال جیارغه ایمکاک تارتدی صرف
قیلا بلمادی -

علم اوکرانمک دین قوتی اوچوندر توکل مال جیمق- صاران بای یاغمورسز بولوتدر
بی شک- وعلمی بلان عمل قیلماغان عالم کتاب تویاکان یوکنی تارتوب بارغوچی
ایشاک- صاران کشی اوز مالین صاقلاماقدان محنتی قاطی کونچی کشی قیلغان
اشلری ننک اویاتنندان ترککلی آچی- اول اوز بایلغی بلان بو اوز فعلندن مغرور
کشی اوز مالندان نی کم فایده آلدی آننکدر وهرنی کم آصراغانی یاطننک در-
زحمت بلان تابقاننکنی اوزنکدن آیاما ومحنت بلان ییغاننکنی دوستلارننک
بلان آشا دشمان اوچون آصراما -

نفسنکدن سنکا ظلم ایرشسه اوکنچ ایشکین آج توبه ایتاکنه قولنک صوزواول
واول توبه ننک اوستنده یکت تور

هر کونکل تل جراحتی بلان جراحتلی در یومشاق سوز طاطلی تل انکا دوا- تل کا اختیارسز
خلق قه اعتبارسز- کم معناسز کوب سویلارات در کیچدن طانک آتقونچه اورار-
یامان تللی حلق کونکلنه جراحت کیترور اوز باشنه هم آفت کیترور- نادان ننک
معناسز سوزکا بوغاز قرماغی ایشاک ننک یوق یرکا باقرماغی- آدم تل بلان
باشقه حیوانلاردان ممتازهم اننک بلان باشقه آدملردن سرافراز- سویدرکان ده
تلدر بیز درکان ده تلدر

یالغان- کم ننک سوزی یالغان یالغانی ظاهر بولغاچ اویالغان- یالغاننی چن
کبک ایتوب ایتوچی سوز اوسطاسی کموشنی آلتون بلان یالتراتوچی کموش
اوسطاسی- سوزننک نوعسی بیک کوبدر یالغاندان یامانراغی هیچ یوقدر.
نمیمه- کمدر سوزنی بریردن بریرکا یتکرور خلق ننک اوتکان کناهسین اوز موینینه
توشرور- نمامچیلق چن سوزده ده کناه اکر ظاهر بولسه یالغان بولوب یوزمنک

آه - اخرت یول آزوغی ایذکو عمل آلایلحق لطفنه ترال - خدای غه لایق عملنك
بولسه ده عملکا تایانودان کیچ اننك فضل وکرمی بولماسه علم وعمل هیچ •
نادان ایشاك بلکه ایشاکدن هم تبنتاك - ایشاککا هرنی یوکلاسنك تارتور
قایا قوسانك آنده بارور عقل وتمیز دعواسی یوق بیرماسنك آچدر اکر
بیرسنك توق - اما نادان بو صفتلاردان مبرا ذاتی علم بیزاکندن معرا -
اشی بوزوقلق خیالنده یوزغرورلق •
شریعت یولی تیکز ومحکم وغایت توغرو یولدرهم توز آنده کیراك کیچ یور
کیراك کوندز - هرکم بو یولغه کرسه آنکا ایکی دنیاراحتی آندان چققان جهنم کا
کیتدی - توغرو بارغان مقصودغه یتدی کم کا بو یول استقامتی قول بیرشدی
فاستقم کما امرت مأمورینه ایرشدی - بو قلدن نچکا قلچدان اوتکون یولدر کم بو
یولدان توغری بارسه یکت اولدر کم بو صراط مستقیم دن بارور ایماس اننك
بورننه اوجماح ایسی کرماس - امایاوزخلقلی بربلاغه کرفتار بولمی بولماس قایا بارسه ده
آندان قوتولماس - خوش خلقلی آدمی جنت اننك مقامی فردوس اعلا مکانی -
صبرلق بلان اشلر آچلور اشنی اشوقغان کوب تاییلور کوب تاپلغان کوب یقلور -
اشنی آشوقمق بالالار اشی صبر بلان اش قیلغوچی تجربه لی کشی - کوب ییکوچی
کوب دیکوچی آشوغوب تموغغه کیتکوچی - آز دیمك حکمت کا سبب آز یمك
صحت کا سبب - تل کا کیلکاننی ایتمك نادان اشی توغری کیلکاننی یمك حیوان اشی
علم اوقوب عمل قیلماغان یرصوقالاب اشلق ساچماکان - بلماکانن صوراب
اوکرانکان عالم صوراماغان اوزینه ظالم - از از اوکرانوب دانا بولور تامچی
تامچی جیولوب دریا بولور -
عزت اهلی ودرجه ایاسی خورلق قه توشدی - قولنده هنری یوق صورارغه
تلی یوق - انکا مرحمت قیلمقنی بل وقولنکدان کیلکاننچه احسان قیل - طنج
کونکل بلان آشاغان اوماج یخشیراقدرکه اشاسانك بال بلان قالاج - ایسکی
کیوم بلان توفراقنی آونامق یخشیراق درکه جفاك چاپان کیوب قول آستنی قل
بولمق - نفس تربیه قیلودان هنر چقماس سیمرتودن باشقه نفس سیمرتودن
فایده چقماس کناه قیلودان باشقه -
یکتلك وقتی عمر باقچه سی ننك یازی در وترکلك کیچی ننك کوندزی -
ترکلك وشادلق کل لری آندان آچوق ذوق وصفا یورطلاری موندان یارق -
هواس قه فوت آندان اعضاغه صحت اندان

بو سفر	سفر توزوكوچى
هر آدمى زاد	وجود ملكنده كى يورطن طوز دروب
وجود	هركم بوقلق يورطندان
سنكا منكاغه توكل بوتون عالم كا كيلكوچى - ينه قايتوب اصل
سراينه قدم اوروبدر	فانى يورطن برنيچه نفس توروبدر -
بوفنا	دورت بش كون
يورطقه سفر ايتمك	وقايدان كيلدڭك انى كيتمك -
يورطنك مسرور	باق قارا بولما دولتنكا مغرور - اولومدن قاچمق يوق
هركم اندان قوتولق يوق - بس يول ياراغنده بولمق وسفر
اسبابن حاضرلامك ضرور - يول ياراغى	وسفر اسبابى

توكل در يخشى آريالار اوزون اوزون
طرانطاسلار تويونچك قويونچك اسبابلار
بلكه سفر اسبابى اخلاق حميده
وايذكو عمل -

سحيفه‌لربز
t.me/sehifeleribiz
www.g2kzn.org/sehife
u.u8686@gmail.com

БИБЛIОТЕКА
КАЗАНСКОЙ
ДУХОВНОЙ